

Rozsah práce: 100 stran textu, 21 tabulek, 11 grafů a 18 obrázků v textu, 19 stran grafických a tabulkových příloh, v seznamu literatury je uvedeno 78 titulů.

V předložené práci se diplomant pouští na poměrně tenký led mezinárodního srovnání regionálních diferencí a jejich vývoje. I když se jedná o pouze čtyři země střední Evropy a časový horizont je přibližně 15 let, je zřejmé, že především metodické problémy spojené s takto zaměřenou studií jsou značné. Obtížnost vytyčeného úkolu je ještě umocněna specifičností sledovaného období, ve kterém dochází k rozsáhlé ekonomické, politické a sociální transformaci daných zemí. Hned na úvod je třeba říci, že diplomant se všemi nástrahami zvoleného tématu vypořádal více než dobře.

Předložená práce je vzorovým příkladem geografického přístupu k hodnocení regionálních diferenciací. Autorovi se podařilo konzistentně propojit teoretickou a empirickou část, přičemž prokazuje rozsáhlý přehled jak v různých teoretických konceptech a přístupech, tak i v geografických, ekonomických i demografických realitách středoevropského prostoru. Na práci oceňuji vyrovnanou vysokou kvalitu všech jejích složek. Jak v oblasti teoretického zarámování, tak empirického zpracování dat včetně použití matematicko statistických metod, tak po stránce formulační a logického uspořádání textu, a v neposlední řadě i formální úpravy se jedná o zpracování nadprůměrné.

Většina následujících připomínek má spíše diskusní charakter a jejich konkrétní uplatnění je omezeno rozsahem diplomové práce a především dostupností srovnatelných dat.

- Použité indikátory regionálních nerovnoměrností jsou poměrně jednoduché. To samozřejmě vyplývá z časových a regionálních rozdílů v charakteru statických dat. I když je logické použití přirozeného přírůstku v souvislosti s celkovým vývojem obyvatelstva, nelze tyto charakteristiky plně ztotožňovat s populačním/demografickým chováním (str. 90). Asi citlivějšími indikátory demografických změn ve smyslu změn demografického chování by v tomto případě byly ukazatele úhrnné plodnosti resp. naděje dožití.
- V souvislosti s hodnocením populačního vývoje se naskýtá otázka proč nejlépe „dopadly“ městské regiony? (str. 34)

- Na straně 33 (nahore) je nejasné v čem vyniká oblast severních Čech. Z kontextu bych usuzoval, že v přirozeném úbytku – to však není pravda.
- U kapitoly věnované migracím bych rád upozornil na fenomén mezistátního stěhování, které v posledních letech hraje stále důležitější roli především u velkých metropolí, resp celých metropolitních regionů. Autor si je této skutečnosti vědom (str. 92).
- V souvislosti s použitím Zipfova pravidla není asi vhodné používat termín ideální velikost. Toto pravidlo nelze považovat za optimalizační.
- V souvislosti dekoncentračními tendencemi, které jsou spojovány s procesem suburbanizace je použití termínu deurbanizace diskutní (např. str. 65).
- Podle mého názoru nelze z údajů v tabulce 20 (str. 82) usuzovat na vyšší produktivitu v sektoru služeb v Polsku.

Závěrem je potřeba znovu konstatovat, že hodnocená práce je vysoce kvalitní a autor v ní prokázal více než dostatečný přehled ve sledované problematice a schopnost samostatné tvůrčí práce. Diplomovou práci Jaromíra Adamušky doporučuji k obhajobě.

V Praze den 27.5.2008

doc. RNDr. Zdeněk Čermák, CSc.